

A házipítési kölcsönök sürgős folyósítását és építési anyagok kiutalását kérik a somogyitelepi árvizkárosultak

től felszabadult területeken, hogy mielőbb megkezdhesse a városújraépítést. Az új városrendezési tervet az 1879. XX. tc. alapján — Lechner Lajos, a kiváló műépítész készítette el s a teendőket, illetve a kivitt három esztendőben — az 1880. 81 és 82-es években — állapította meg. A tervezet kiterjedt a városnak az árvíz ellen való biztosítására, építési rendszabályaira, a kereskedelem, közlekedés és a forgalom szempontjaira. Kijelöli az építendő középületeket, létesítendő köztereket, végül figyelmeztet a városesztétikai elvekre.

A törvényhatóság 1880 április 25-i közgyűlésében elhatározza, hogy Szeged szabad királyi város közönségének hálája fogadalmi templomot emel. Április 28-án Szegedre érkezik egy nagy magyar tudós, fényesszívű katolikus főpap: Somogyi Károly esztergomi kanonok... Látja a város roppant pusztulását és az Alföld jövőbe néző céljait, ő is azt ajánlja fel, amije van: 45.000 kötetből álló könyvtárát...

Szeged megsegítéséből a magyar nemzeti művelődés végvára a Kisfaludy-Társaság is részt kért, 1880-ban Szász Károly szerkesztésében „Árvizkönyv”-e jelent meg Szeged javára. A rendkívül gazdag tartalmu művet a társaság tagjai írták, a magyar irodalom legragyogóbb nevei. De a nagyértékű munka is, sok más szép magyar könyv sorsához hasonlóan belehullott az ismeretlenség és az elfelejtés ködfehéjébe...

A kegyeletos emlékezés és hála a város egyik sugárutját Kossuth Lajos-sugárutnak nevezte el. Utcat kapott Szegeden édesszavu nagy mesemondónk: Jókai is, aki 1880 szeptember 18-án a következő sorokat írta gyöngybetűivel: „Engedjék meg, hogy én viszont cserébe lelkemnek egy megnevezhetetlen érzését (amit minden magyar érez s talán csak a magyar érez), ami több a reménynél, mert megvan benne a megvalósítható vasakarát, hadd nevezzem „Szegednek”, hogy valahányszor e szót leirom „Szeged”, értem alatta: „örökké megmarad e nemzet itten!” Munkácsy Mihály levele is ugyanezen a napon érkezik, akinek szintén van utcája Szegeden. „Oly kitüntetésnek veszem ezt — írja —, amire örökké és mindenek fölélt büszke leszek.”

Vásárhelyi Julia

Öszre készül a szegedi vasutasok hősi emlékműve

Az emlékművet az Anna-forrás pavillonja előtt állítják fel

(A Délmagyarország munkatársától) A MAV szegedi üzletvezetőségének igazgatósága már régebben lépéseket tett egy vasutas hősi emlékmű létesítésére, amely az első világháborúban hősi halált halt szegedi, illetőleg a szegedi üzletvezetőséghez tartozó vasutasok emlékét lesz hivatva megőrizni, ezenkívül erre az emlékműre kerülnek fel majd a mostani háború vasutas hőseinek a nevei is. Mivel az emlékmű elkészítéséhez szükséges 18—20 ezer pengős költségfedezet már biztosítva van, az üzletvezetőség igazgatósága kiírta a pályázatot a hősi emlékmű terveinek elkészítésére. A pályázat zártkörű, amennyiben arra négy kitűnő nevű szobrászművész hívta meg. A tervek díjazására ezer pengőt fordítanak, a legjobbnak talált terv készítőjét pedig megbízzák az emlékmű elkészítésével. Az emlékmű a vasutasság hősi cselekedeteinek méltó megőrzésére alkalmas impozáns fémanagyn szobormű lesz s a tervek szerint az ősszel állítják fel a MAV üzletvezetőségének palotája előtt levő Anna-forrás parktűrében. A felavatást országos vasutasünnepség keretében tervezik s valószínűleg egybeesik a kibővített üzletvezetőség székfoglaló ünnepségével.

(A Délmagyarország munkatársától) A tavaszi árvizek Szeged telepén okozták. A telep köztudomásúlag oly mély fekvésű, hogy a környék összes vadvízei itt futnak össze s bár a város hatósága a múlt évben már nagyarányú csatornázási munkákat végzett a telepen s az idén is a lehetőség szerint minden intézkedést megtettek a felgyülemlett vadvíztömegek levezetésére, mégis a nagy áradás, a sok esőzés és az ezzel járó állandó nedvesség több mint háromszáz házat megrongált s ezek közül igen sok össze is dőlt.

Az árvíz károk jóvátételére és az árvízben megrongálódott házak újjaépítésére megindult széleskörű akció során a hatósági szervek a Somogyitelepen is összeírták az összes károkat s igazolták az egyes károslakosok a megsegítésre vonatkozó igényét. A megsegítési akciót a város hatósága és a Közföldi Szövetkezet a rendelkezésére már kiutalt összegek felhasználásának alapján már régebben meg is kezdték. A tényleges segítséget azonban még nem kapták meg a Somogyitelepi, bár már nagyon várják a segély címén kiutalandó kölcsönöket és az építési anyagot. A legtöbb árvizkárosult ugyanis nincs abban

a helyzetben, hogy saját erejéből hozzákezdjen a megrongálódott épületek rendbehozásához, vagy újjaépítéséhez s éppen ezért a telep lakosságának felkérésére Karácsonyi Guidó somogyitelepi plébános most azzal a kéréssel fordult a város hatóságához, illetőleg a Közföldi Szövetkezethez, hogy gondoskodjanak a segélyként kiutalandó kölcsönök sürgős folyósításáról és az építési anyagok rendelkezésre bocsátásáról.

Beszélgettünk Karácsonyi Guidó plébánossal, aki a következőket mondotta a Délmagyarország munkatársának:

— A Somogyitelep árvizkárosultjai valamennyien szegény sorban élő emberek, akiknek rendkívül nagy szüksége volna arra, hogy megkaphassák az akciótól a számukra már kilátásba helyezett kölcsönt és az építési anyagot. Annál is fontosabb volna ez, mert az építkezéseket addig kell elvégezni, amíg jó idő van, hogy a falak idejében kiszáradhassanak, mert ellenkező esetben, ha az őszi nedves időben építenek, az egész munka nem fog élni semmit. Remélem, hogy ezeknek a fontos szempontoknak a figyelembevételével mellett a telep árvizkárosultjai hamarosan megkapják majd a segítséget.

Többtermelésre és minőségi termelésre törekszik az államhatalom

A visszacsatolt területek erdőkulturájának helyreállításáról, a vízügy szabályozásáról és Erdély gazdasági megsegítéséről beszéltek a mezőgazdasági javaslat csütörtöki vitájában

Budapest, július 2. A képviselőház csütörtöki ülését Tasnádi Nagy András elnök egy negyed 11 óra előtt nyitotta meg. A kormány részéről az ülés elején jelen volt Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter, báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter, Bartha Károly honvédelmi és Radocsay László igazságügyminiszter.

Több, általánosságban már elfogadott javaslat részleteiben való megszavazása után folytatták a mezőgazdasági fejlesztéséről szóló milliárdos törvényjavaslat vitáját.

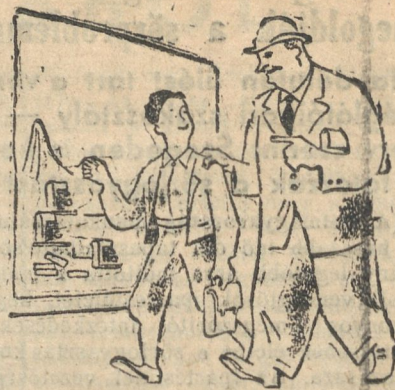
Krudy Ferenc, a Magyar Élet Pártjának első vezérszónoka rámutatott arra, hogy nagy nemzeti erőfeszítések idején, amikor harcban áll az ország, ennek a nagy nemzeti vállalkozásnak az anyagi bázisa nem lehet más, mint a javakban kifejezett anyagi jövedelem nagymértű növelése, ennek útja pedig a termelés fokozása. A magyar munkásság többsége tökéletes etikával teljesíti hivatását. Nálunk a termeléshez fokozott szakértelemre van szükség. A visszacsatolt területeken minél hamarabb helyre kell állítani a helyes és okszerű erdőkulturát. Magyarország minden körülmények között versenyképes. Biztosítani kell a magyar mezőgazdaság jövőjét. Az új nagy agrárpolitika vonalán Magyarországnak kell lennie annak a nagy rezervárnak a Dunamentében, amely Európát minőségi terményekkel a jövőben ellátja.

Megállapította, hogy a ránk váró feladatra a termelésben nem vagyunk még felkészülve, sem az áru mennyisége, sem minősége szempontjából. Bánffy miniszter tegnapi felszólalása nem hagyott kétséget aziránt, hogy ezentúl az államhatalom teljes erejével a többtermelésre és a magasabbrendű termelésre törekszik. A továbbiakban a magyar buza problémájával foglalkozott.

Fajpolitikai szempontból is arra kell törekednünk — mondotta, hogy a magyar kisbirtokostársadalom minél jövedelmezőbben gazdálkodjék. Ez a törvény a leendő magyar fajpolitika egyik legfontosabb állomása. Ezzel a javaslattal sok mindent lehet majd jóvátenni abból, amit a liberális és a mögötte álló dekadens kor elmulasztott. A javaslatot bizalommal elfogadta.

Ifj. Tatár Imre, a nyilaskeresztes párt vezérszónoka szerint öt év alatt kellene végrehajtani ezt a törvényt. Az árvízmentesítő társulatok államostását sürgette. A javaslatot nem fogadta el.

Báró Braunekker Antal, az Erdélyi Párt vezérszónoka fontosnak tartja, hogy a javaslat végrehajtása megfelelően történjék. Megállapította, hogy a földművelésügyi kormányzat hatalmas lépésekkel segítette elő Magyarország földművelésügyét és ezért minden remény megvan arra, hogy ezután is hozzáértéssel kezelik ezt a kérdést. Igen nagy jelentőségű a ja-

»Édesapám! Jó volt a bizonyítványom: végül nekem egy fényképezőgépet! De csak Voigtländert!«

Lám, már a kisdíjak is ismeri a világhírű és mégsem drága Voigtländer fényképezőgépeket. Kérje az ezekre vonatkozó gyári árjegyzéket fotókereskedőtől, vagy a vezérképviselettől; Solc Testvérek, Budapest IV., Kecskeméti-utca 8/16.

vaslat Erdély szempontjából, ahol pótolni kell a mulasztásokat, mert Erdély a 22 éves megszállás ideje alatt önhibáján kívül elmaradt. A vízszabályozás kérdésének megoldását sürgette, majd arról beszélt, hogy a termelői és a fogyasztói ár nem áll arányban egymással.

Megállapította, hogy a javaslat szükséges és egyike az utóbbi évek legrövidebb javaslatának. Kérte, hogy néhány igénybevett zsidó birtokot vagy a román agrárreform megváltoztatása során felszabaduló birtokrészt állítsanak a kisérletügyi szolgálatba. A javaslatot elfogadta.

Tórs Tibor elnök ezután félbeszakította a vitát. Pénteken délelőtt 10 órakor folytatják.

Használt tankönyveket
magas áron veszünk!

Szent István Társulat könyvkereskedés, Károlyi utca 14.

Vágnak már a rozst, meg az őszi árpát Szeged határában

(A Délmagyarország munkatársától) Az abnormálisan rossz tavaszi időjárási viszonyok s a tavasszal pusztító vadvízek miatt a termés beérése, mint azt legutóbb a földművelésügyi miniszter hivatalos jelentése is közölte, két-három héttel megkésett. Máskor Péter és Pál napján megkezdődött a magyar Alföldön az aratás s a munka kezdetének ez a dátuma tradíciókkal és népszokásokkal átszőtt ünnepélyes jelleget nyert az évszázadok során. Az idei Péter-Pálkor azonban még zöldék voltak a vetések, különösképpen a buza, amelynek egyébként is legkésőbbi a beérése a kalászosok között. Az elmúlt napok szép meleg időjárása siettetni a kalászosok beérését s a gazdasági felügyelőség véleménye szerint ha így marad az időjárás, a valószínűnek vett két-háromhetes késés is meg fog rövidülni. A rozs és az őszi vetésű árpa aratása Szeged határában legtöbb helyén már megkezdődött s néhány nap alatt az összes szegedi rozs- és árpaföldeken vágni lehet a rendeket. Az első vágások alapján úgy ígérkezik, hogy rozsban és árpában jöminőségű lesz a termés.

Varga Mihály

kenderkikészítő, kötélár-
gyár és mechanikai hűtőgyár

SZEGED, Aradi utca 4. sz.